

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH LẠNG SƠN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MA TRẬN, ĐẶC TẢ ĐỀ TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT MÔN NGỮ VĂN
NĂM HỌC 2024-2025

T T	Kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng		% Tổng điểm
		Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao				
		Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Số câu hỏi	Thời gian (phút)	
1	Đọc hiểu	10	10	10	10	0	0	0	0	03	20	20
2	Viết đoạn văn nghị luận xã hội	10	5	10	10	5	10	5	5	01	30	30
3	Viết bài nghị luận văn học	20	10	10	20	15	30	5	10	01	70	50
Tổng		40	25	30	40	20	40	10	15	05	120	100
Tỉ lệ %		40		30		20		10		100		
Tỉ lệ chung		70				30				100		

ĐẶC TẢ ĐỀ TUYỂN SINH VÀO 10 THPT MÔN NGỮ VĂN NĂM HỌC 2024-2025
THỜI GIAN LÀM BÀI: 120 PHÚT

T T	Nội dung kiến thức/Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng g cao	
1	Đọc hiểu	- Đọc hiểu văn bản/ đoạn trích thuộc văn bản nghệ thuật (Ngữ liệu ngoài Sách khoa)	Nhận biết: - Nhận diện được các phương châm hội thoại, lời dẫn trực tiếp và gián tiếp, các thành phần biệt lập, liên kết câu và liên kết đoạn văn, nghĩa tường minh, hàm ý, khởi ngữ , các phương thức biểu đạt, thể thơ, các biện pháp tu từ từ vựng trong văn bản/đoạn trích. - Xác định thông tin được nêu trong văn bản/đoạn trích. Thông hiểu: - Hiểu nghĩa của từ/câu trong văn bản/đoạn trích. - Hiểu tác dụng của các biện pháp tu từ từ vựng trong văn bản/đoạn trích. - Hiểu những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của văn bản/đoạn trích.	2	1	0	0	3
		- Đọc hiểu văn bản/ đoạn trích thuộc văn bản nhật dụng (Ngữ liệu ngoài Sách khoa)	Nhận biết: - Nhận diện được các phương châm hội thoại, lời dẫn trực tiếp và gián tiếp, các thành phần biệt lập, liên kết câu và liên kết đoạn văn, khởi ngữ , các phương thức biểu đạt, trong văn bản/đoạn trích. - Xác định thông tin được nêu trong văn bản/đoạn trích. Thông hiểu: - Hiểu nghĩa của từ/câu trong văn bản/đoạn trích. - Hiểu đặc sắc về nội dung/ nghệ thuật của văn bản/đoạn trích.					

T T	Nội dung kiến thức/Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng g cao	
2	Viết đoạn văn nghị luận xã hội (Khoản g 12-15 câu)	- Nghị luận về một khía cạnh của tư tưởng, đạo lí	Nhận biết: - Xác định được tư tưởng, đạo lí cần bàn luận. - Xác định được cách thức trình bày đoạn văn. Thông hiểu: Diễn giải về nội dung, ý nghĩa của tư tưởng, đạo lí. Vận dụng: Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận phù hợp để triển khai lập luận, bày tỏ quan điểm của bản thân về khía cạnh của tư tưởng, đạo lí. Vận dụng cao: - Huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về khía cạnh tư tưởng đạo lí. - Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, đoạn văn giàu sức thuyết phục.					1*
		- Nghị luận về một khía cạnh của sự việc, hiện tượng đời sống	Nhận biết: - Xác định được sự việc, hiện tượng đời sống cần bàn luận. - Xác định được cách thức trình bày đoạn văn. Thông hiểu: Hiểu được thực trạng/nguyên nhân/các mặt lợi - hại, đúng - sai của sự việc, hiện tượng đời sống. Vận dụng: Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận phù hợp để triển khai lập luận, bày tỏ quan điểm của bản thân về					

T T	Nội dung kiến thức/Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng g cao	
			khía cạnh của sự việc, hiện tượng đời sống. Vận dụng cao: - Huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về khía cạnh của sự việc, hiện tượng đời sống. - Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, đoạn văn giàu sức thuyết phục.					
3	Viết bài văn nghị luận văn học	- Nghị luận về một bài thơ/đoạn thơ: - <i>Đồng chí</i> (Chính Hữu) - <i>Bài thơ về tiểu đội xe không kính</i> (Phạm Tiến Duật) - <i>Đoàn thuyền đánh cá</i> (Huy Cận) - <i>Bếp lửa</i> (Bằng Việt) - <i>Mùa xuân nho nhỏ</i> (Thanh Hải) - <i>Viếng lăng Bác</i> (Viễn Phương) - <i>Sang thu</i> (Hữu Thỉnh)	Nhận biết: - Xác định được kiểu bài nghị luận; vấn đề nghị luận. - Giới thiệu tác giả, bài thơ, đoạn thơ. - Nêu nội dung cảm hứng, nhân vật trữ tình, đặc điểm nghệ thuật nổi bật... của bài thơ/đoạn thơ. Thông hiểu: - Diễn giải những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của bài thơ/đoạn thơ theo yêu cầu của đề. - Lí giải được một số đặc điểm của thơ hiện đại được thể hiện trong bài thơ/đoạn thơ. Vận dụng: - Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận để phân tích, cảm nhận về nội dung, nghệ thuật của bài thơ/đoạn thơ. - Nhận xét về nội dung, nghệ thuật của bài thơ/đoạn thơ; vị trí, đóng góp của tác giả. Vận dụng cao: - So sánh với các tác phẩm khác; liên hệ với thực tiễn; vận dụng kiến thức lí luận văn học để đánh giá, làm nổi bật vấn đề nghị luận.					1*

T T	Nội dung kiến thức/Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng g cao	
		- <i>Nói với con</i> (Y Phương) - Ánh trăng (Nguyễn Duy)	- Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, bài văn giàu sức thuyết phục.					
		- Nghị luận về tác phẩm/đoạn trích truyện: - <i>Làng</i> (Kim Lân) - <i>Lặng lẽ Sa Pa</i> (Nguyễn Thành Long) - <i>Chiếc lược ngà</i> (Nguyễn Quang Sáng) - <i>Những ngôi sao xa xôi</i> (Lê Minh Khuê)	Nhận biết: - Xác định được kiểu bài nghị luận; vấn đề nghị luận. - Giới thiệu tác giả, đoạn trích, tác phẩm truyện. - Nêu chủ đề, hình tượng nhân vật, đặc điểm nghệ thuật nổi bật... của tác phẩm truyện/đoạn trích. Thông hiểu: - Diễn giải những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của tác phẩm truyện/đoạn trích theo yêu cầu của đề: đặc điểm phẩm chất, tính cách nhân vật, nghệ thuật xây dựng nhân vật,... - Lí giải được một số đặc điểm của truyện hiện đại được thể hiện trong tác phẩm/đoạn trích truyện. Vận dụng: - Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận để phân tích, cảm nhận về nội dung, nghệ thuật của tác phẩm/đoạn trích truyện. - Nhận xét về nội dung, nghệ thuật của tác phẩm/ đoạn trích truyện; vị trí, đóng góp của tác giả. Vận dụng cao: - So sánh với các tác phẩm khác; liên hệ					

T T	Nội dung kiến thức/Kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng g cao	
			với thực tiễn; vận dụng kiến thức lí luận văn học để đánh giá, làm nổi bật vấn đề nghị luận. - Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, bài văn giàu sức thuyết phục.					
Tổng								5
Tỉ lệ %				40	30	20	10	100
Tỉ lệ chung				70		30		100